

Nybörjarkursen i botanik, andra träffen

- Repetition om växters byggnad
- Något om viktiga familjer
- Introduktion till nyckling – och se upp med alla begrepp
- Rapportera även till Vårkollen!

Vi repeterar några begrepp med hjälp av krukväxter och vårblommor

- Kaffeplantan, *Coffea sp.*
- Julstjärna, *Euphorbia pulcherrima*
- Blåsippa, *Hepatica nobilis*
- Vårskärvfrö, *Noccaea perfoliata*
- Svalört, *Ranunculus ficaria*
- Vårlök, *Gagea lutea*
- Tulpan, *Tulipa gesneriana*

Kaffeplantan

Bladen är elliptiska och fjädernerviga och sitter motsatta.

Bladkanten är *helbräddad*.

Julstjärna

Bladen är fjädernerviga och i stort sett triangulära.

Helbräddad kant.

Bladen sitter strödda (ett blad på varje position på stälken).

De översta bladen är speciella pga sin röda färg – kallas *höglad*.

Så tar vi blåsippan

Enskilda blommor

Högbladen är små, liknar foderblad

De stora bladen från marken är handflikiga med helbräddad kant, finns kvar till nästa vår.

15 september
2013

Efter blomningen utvecklas varje pistill till en *nöt*. Var och en består av ett fruktblad.

Svalört

Bladen skulle jag säga är helbräddade och långskaftade. Tycker de ser ut som hjärtformade, handnerviga och sitter strödda. (Men se nästa bild, från C.A.M. Lindman – där verkar bladen vara motsatta!)

Undersittande hylle med både foder- och kronblad. Många ståndare och pistiller.

240. SVALÖRT, *RANUNCULUS FICARIA* L.

Vårskärvfrö

Jag har valt att beskriva vårskärvfrö *Nocca perfoliata* i familjen korsblommiga växter Brassicaceae. Den blommar just nu rikligt på Öland. Växer i en sandig, kalkpåverkad vägkant på östra Öland.

Planta 7 cm lång med en tunn rot (ettårig). Hela plantan är kal med en blågrön ton. Basal bladrosett med skaftade blad. Bladen är äggformade-runda med en nästan helbräddad kant.

Stjälkbladen är
oskaftade, hjärtlika-
ovala med
stjälkomfattande bas,
antytt fjädernerviga.
Dess kant är svagt
bukttandad.

Blomsamling i stjälkens topp i en klase.

Blommorna är små med fyra vita kronblad, ca 2 mm långa, kronblad är hela (inte urnupna). Foderblad också fyra, kortare än kronbladen. Hyllet undersittande. Sex ståndare varav två något kortare, en pistill. Ståndarknappar gula. Fröskidor har ännu inte utvecklats.

Hej Gunnar!

Jag var ute och kikade med lupp på Vårlök, *Gagea lutea*, i hagarna på östra sidan av Fyrisån i går.

Den har lansett-liknande blad från rot.

Inga tydliga nervtrådar så vitt jag kan se? **Obs! Till höger syns en aning om att de är parallelnerviga.**

En pistill och sex ståndare och lika många kronblad. Inga foderblad. **Då talar man ofta om kalkblad.**

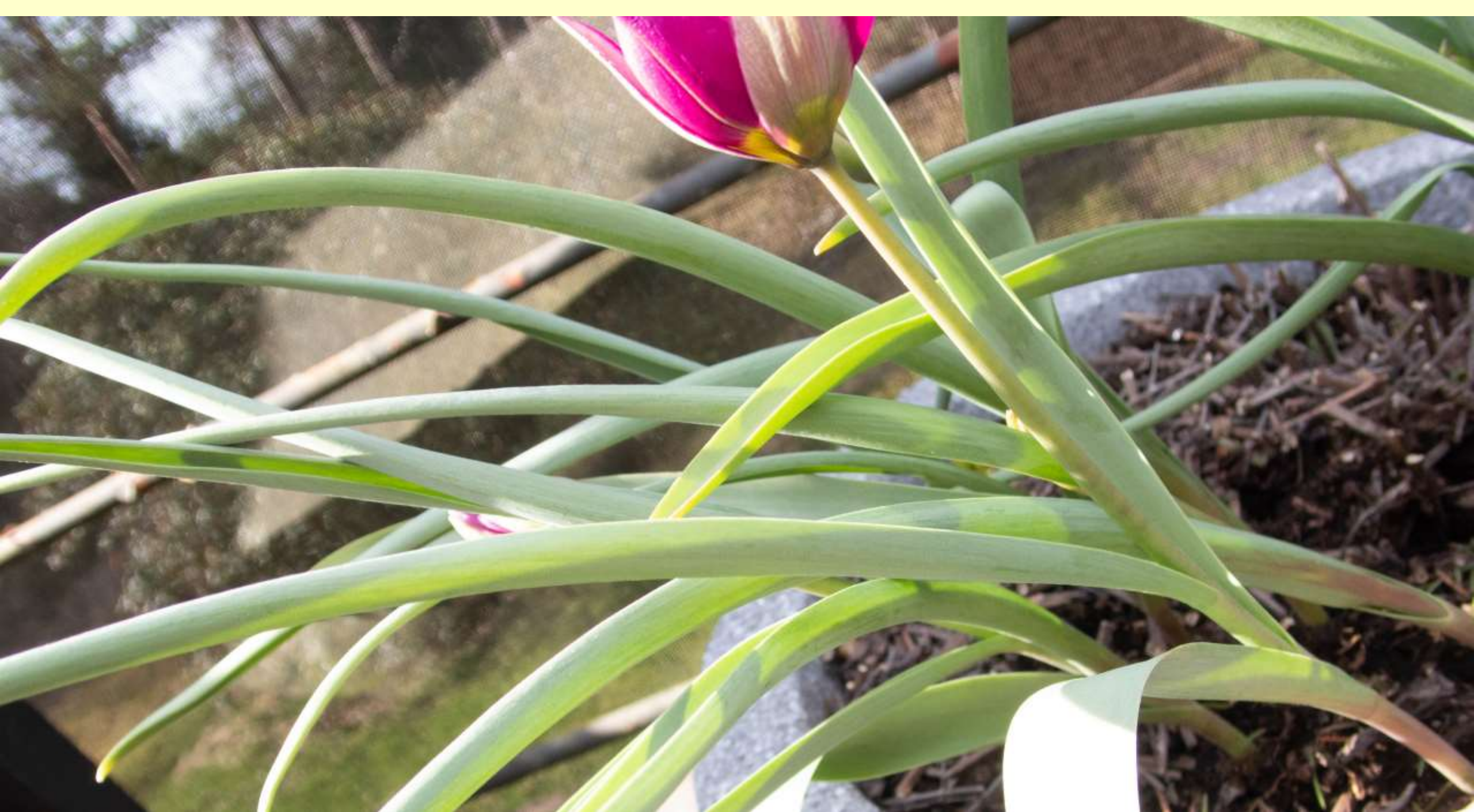
Tulpan,
Tulipa
gesneriana
(violtulpan)

Sex kalkblad, inga
foderblad. Sex
ståndare och en pistill
som har en trekantig
form.

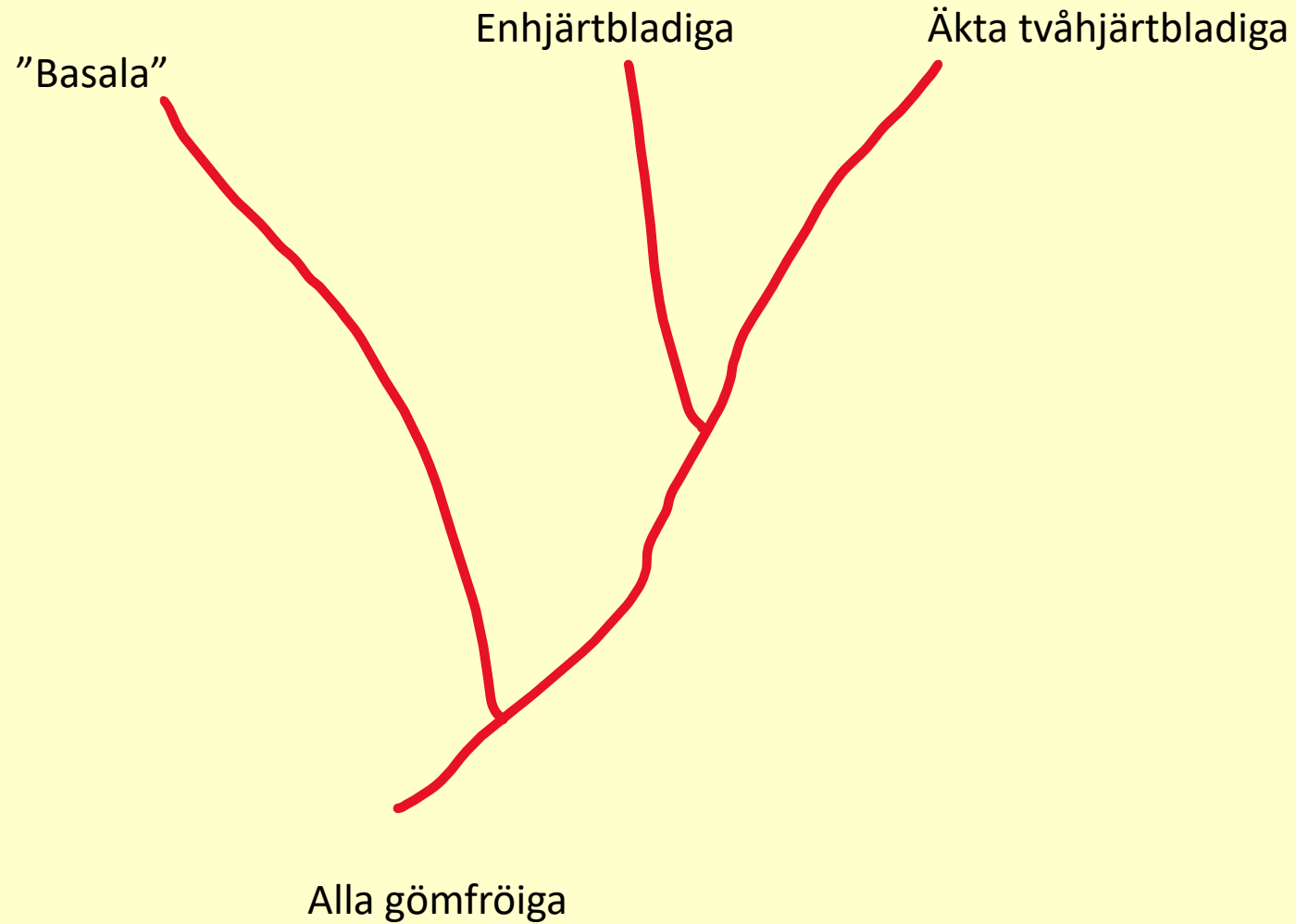

De rännformiga
bladen sitter på
stjälken i en slida.
Inga skaft eller
stipler.

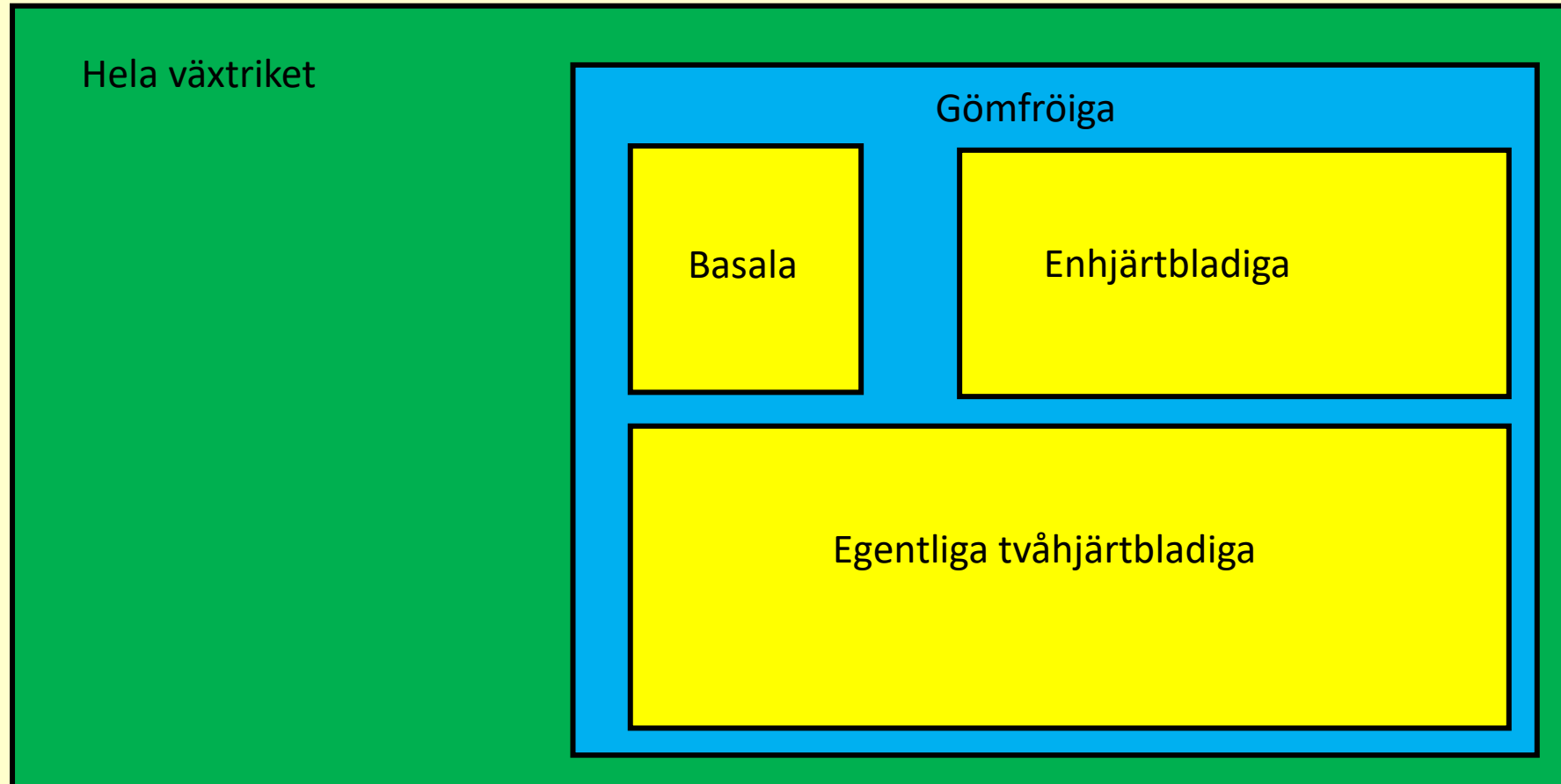

Vi repeterar förenklad indelning av gömfröiga

Systematik-”lådor”

Familjen ranunkelväxter (smörblomsväxter), *Ranunculaceae*

Släktet sippor, *Anemone*

Vitsippa
A. nemorosa

Gulsippa
A. ranunculoides

Tovsippa
A. sylvestris

Släktet backsippor,
Pulsatilla

Släktet smörblommor,
Ranunculus

Vi ser på olika familjer av blomväxter!

- Först nämner vi något om viktiga familjer, med exempel på ingående arter – ska skickas ut!
- Sedan ett urval bilder på representanter för de olika familjerna.